

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VENTSPILS TEHNIKUMS

Saules iela 15, Ventspils, LV-3601, tālrunis 63622663, e-pasts: info@ventspilstehnikums.lv,
www.ventspilstehnikums.lv

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS VENTSPILS TEHNIKUMS

Karjeras izglītības programma

Ventspils, 2020

SATURS

1. Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi
2. Karjeras izglītības saturs
3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns
4. Karjeras izglītības vērtēšana

1. Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi

1. Karjeras izglītības mērķis: organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu atbilstoši Valsts vispārējās vidējās izglītības standartam, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem integrējot specifiskus mērķus:

- 1.1. nodrošināt izglītojamam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi;
- 1.2. radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām sabalansētu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

2. Karjeras izglītības uzdevumi:

- 2.1. nodrošināt katram izglītojamam pašnovērtēšanas metožu apguves iespējas;
- 2.2. palīdzēt izmantot zināšanas par sevi, lai izprastu savas spējas, stiprās puses, intereses, prasmes un talantus, pieņemtu lēmumus, noteiktus mērķus;
- 2.3. veidot katrā izglītojamā interesi par karjeru, iepazīstinot ar darba pasaules un ar to saistīto izglītību daudzveidību;
- 2.4. nodrošināt katram izglītojamam iespēju apgūt mācīšanās prasmes, informācijas tehnoloģiju un citu informācijas avotu izmantošanas pamatiemaņas;
- 2.5. palīdzēt katram izglītojamam pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru;
- 2.6. nodrošināt iespēju gūt darbības pieredzi;
- 2.7. izkopt sadarbības, saskarsmes un prezentācijas prasmes;
- 2.8. veidot izglītojamajos izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

2. Karjeras izglītības saturs

1. Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.
2. Katra karjeras izglītības joma — pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras vadība — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.
3. Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem):
 - 3.1. pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;
 - 3.2. analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;
 - 3.3. morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām un vienlīdzību;
 - 3.4. sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uzklaust un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;
 - 3.5. saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;
 - 3.6. mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;
 - 3.7. matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.).

4. Katrs aspekts tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās, taču ne vienādā mērā.
5. Pamatjoma “Pašizpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:
- 5.1. mana identitāte, paštēls, manas rakstura īpašības;
 - 5.2. manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks;
 - 5.3. mana ģimene, tās loma, tradīcijas;
 - 5.4. sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;
 - 5.5. attieksmes un vērtības;
 - 5.6. prasme sadarboties, risināt konfliktus;
 - 5.7. mana veselība un nākotnes nodomi;
 - 5.8. mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;
 - 5.9. pašaudzināšana.
6. Pamatjoma “Karjeras izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:
- 6.1. darba nozīme cilvēka dzīvē;
 - 6.2. populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi;
 - 6.3. manu vecāku darba dzīve;
 - 6.4. informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
 - 6.5. profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
 - 6.6. darba tirgus un nodarbinātība;
 - 6.7. sociālā vide un nodarbinātība;
 - 6.8. izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
 - 6.9. darba likumdošana, darba drošība;
 - 6.10. pašnodarbinātība.
7. Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība” ietver šādas saturiskas tēmas:
- 7.1. lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
 - 7.2. lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
 - 7.3. dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
 - 7.4. kad viss nenorīt tā, kā plānots;
 - 7.5. mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa, ilgtermiņa plānošana);
 - 7.6. pārmaiņas manā dzīvē;
 - 7.7. komandas darba pieredze;
 - 7.8. praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
 - 7.9. sevis prezentēšana.

3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

Karjeras izglītība tiek realizēta, iekļaujot to mācību priekšmetu stundu saturā, audzināšanas stundās un karjeras attīstības atbalsta pasākumos:

- “Karjeras nedēļa”;
- informācijas dienas vecākiem;
- “Ēnu diena”;
- iedvesmojošas tikšanās ar nozaru pārstāvjiem, vieslekcijas, semināri;
- mācību ekskursijas;
- karjeras atbalstu veicinošas individuālas konsultācijas, kurās, izmantojot daudzveidīgas konsultēšanas metodes atbilstoši izglītojamā vecuma īpatnībām un vajadzībām, palīdzētu izglītojamiem apzināties savas spējas un iespējas, attīstītu personiskās prasmes patstāvīgu karjeras lēmumu pieņemšanai (pēc atbilstošas izglītības iegūšanas);
- karjeras atbalstu veicinošas grupu konsultācijas - karjeras veidošanas problēmu risināšana, informācija par izglītības iegūšanas un karjeras veidošanas iespējām, profesionālo kompetenču atbilstības izpēti darba tirgus prasībām;
- izglītojoši pasākumi sadarbībā ar ārpuskolas institūcijām;
- interešu izglītība.

Informatīvais atbalsts - skolas mājas lapā www.ventspilstehnikums.lv un mācību sociālajā tīklā Mykoob ievietota informācija par karjeras izglītību un citiem aktuāliem karjeras jautājumiem Ventspils Tehnikumā.

Tematiskais plānojums

Tēma	Temats	Metodes	Prasmes	Sasniedzamais rezultāts	Nodarbību skaits *
1. Sevis izzināšana un pilnveidošana: -pašnovērtējums, -prasmju attīstīšana.	1. Adaptācija jaunos apstākļos.	Testi, anketēšana, diskusija, grupu darbs, prāta vētra, portfolio.	Spēja adaptēties skolas vidē, veidot sadarbības prasmes un attieksmes, piederības izjūtu.	Audzēkņi prot un spēj izvērtēt dažādas situācijas, pieņemt lēmumus, risināt problēmas, kas saistītas ar mācību procesu, pašizausmi un karjeras veidošanu.	8
	2. Vērtēju pats sevi.	Anketēšana, SVID analīze, prāta vētra, portfolio.	Spēja analizēt un izvērtēt savus sasniegumus, personiskās īpašības, spējas un iemaņas; izmantot pašanalīzes rezultātus savu attīstības vajadzību noteikšanai un sava pozitīva paštēla veidošanai.		8
	3. Mācīšanās stili un to noteikšana.	Aptauja, grupu darbs, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Spēja apkopot savu pieredzi, pamatot sasniegumus, zināšanas un iemaņas, saskatīt savas stiprās un vājās puses mācīšanās procesā.		6
2. Karjeras izpēte: -izglītības iespējas, -darba tirgus izzināšana, -portfolio ("Europass")	1. Ieskats Latvijas izglītības sistēmā un tālākizglītības iespējās.	Pētījums, darbs ar informācijas avotiem, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Prasme izprast Latvijas izglītības sistēmu un tālākas izglītības iespējas; mūžizglītības nozīmi savas karjeras veidošanas procesā. Prasme atrast, skaidrot un novērtēt daudzveidīgu informāciju par izglītības iespējām, saistot ar karjeras izvēli un veidošanu.	Audzēkņi prot iegūt, apkopot un analizēt informāciju, spēj kritiski izvērtēt savas iespējas.	6
	2. Situācijas izvērtēšana.	Diskusija, individuālais darbs, SVID analīze, darbs ar informācijas avotiem, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Prasme novērtēt savu pieredzi, sasniegumus, zināšanas un iemaņas, veidot priekšstatu par situācijas izvērtēšanu un plānošanu.		4
	3. Profesija un darba vide.	Diskusija, individuālais darbs, grupu darbs, darbs ar informācijas	Skolēns spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklases pasākumos gūto pieredzi,		6

		avotiem, mācību ekskursija, pētījums, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	lai paplašinātu savas karjeras iespējas. Veidot priekšstatu par darba vidi un tās nozīmi saistībā ar veselību.		
	4.Cilvēks un darbs.	Grupu darbs, diskusija.	Jāizprot darbs kā pozitīva vērtība saistībā ar savas karjeras veidošanu; personiskās pieredzes nozīme darba karjeras veidošanā.		8
	5.Darba meklēšana.	Lietišķās spēles, intervija, diskusija, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Priekšstats par darba meklēšanas veidiem un darba meklēšanas procesa plānošanu, izpratne par orientēšanos daudzveidīgajā informācijā.		8
	6.CV un motivācijas vēstule.	Individuālais darbs, portfolio, darbs ar informācijas avotiem.	Veidot pieredzi atlasīt, apkopot un pieteikt nepieciešamo informāciju darba tirgū.		6
	7.Profesijas izpēte.	Mācību ekskursija, darbs ar informācijas avotiem, grupu darbs.	Priekšstats par savu zināšanu, prasmju, iemaņu atbilstību izvēlētajai profesijai un gatavību darba pasaulei.		12
3.Karjeras plānošana: -portfolio -("Europass") -rīcības plāna izstrāde, -lēmumu pieņemšana.	1.Sasniegumu novērtēšana.	Lietišķās spēles, intervija, diskusija, projekts, individuālais darbs, darbs ar informācijas avotiem, SVID analīze, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Prasme novērtēt savu pieredzi, sasniegumus, zināšanas un iemaņas, analizēt savas stiprās un vājās puses.	Audzēkņi prot plānot savu karjeru, spēj pieņemt optimālu lēmumu karjeras attīstībai.	2
	2.Rīcības plānošana un lēmumu pieņemšana	Lietišķās spēles, intervija, diskusija, projekts, individuālais darbs, darbs ar informācijas avotiem, SVID analīze, prāta vētra, grafiskie organizatori, portfolio.	Veidot izpratni par lēmumu pieņemšanu, konkurēšanu darba tirgū un savas karjeras plānošanu. Prasme pieņemt lēmumu, lai plānotu un vadītu savu karjeru.		6

*Ieteicamais nodarbību skaits

4. Karjeras izglītības vērtēšana

Audzēkņu sasniegumi karjeras izglītībā tiek vērtēti bezatzīmju vērtēšanas sistēmā, īsi rakstiski vai mutiski raksturojot izglītojamā mācību darbību, darba stilu, attieksmi un izaugsmes dinamiku šādu zināšanu, prasmju, iemaņu (kompetenču) apguvē un izmantojot pašvērtējumu:

1. Pašizpētē:

- 1.1. apgūst un izmanto zināšanas par sevi, savu ģimeni, lai izprastu savas spējas, dotumus, stiprās puses, intereses, prasmes, kā tos redz pats un citi;
- 1.2. demonstrē pozitīvas starppersonu prasmes un cieņu pret daudzveidīgo, lai veicinātu savas karjeras attīstību;
- 1.3. atzīst, ka izaugsme un pārmaiņas ir karjeras attīstības neatņemama sastāvdaļa;
- 1.4. spēj noteikt svarīgākos faktorus, kas ietekmē viņa attieksmi pret mācībām, darbu, vērtībām, rīcību un izturēšanos;
- 1.5. izmanto zināšanas par sevi, lai pieņemtu lēmumus un noteiktu mērķus.

2. Karjeras izpētē:

- 2.1. spēj izskaidrot terminu “karjera” tā plašākajā nozīmē;
- 2.2. spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs;
- 2.3. spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot informāciju par dažādām karjeras iespējām;
- 2.4. zina, ka personīgās veselības stāvoklis varētu būt šķērslis dažu profesiju izvēlē;
- 2.5. spēj izmantot zināšanas par darba pasauli un ārpusklases pasākumos gūto pieredzi, lai paplašinātu savas karjeras iespējas;
- 2.6. spēj formulēt savas izglītības iespējas pēc pamatzglītības iegūšanas.

3. Karjeras plānošanā un vadīšanā:

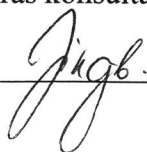
- 3.1. prot izvēlēties un izmantot atbilstošas lēmumu pieņemšanas metodes;
- 3.2. prot salīdzināt dažādas iespējas, kā kritērijus izmantojot gan personisko pieredzi, gan informāciju no dažādiem avotiem;
- 3.3. spēj izvērtēt ar finansēm saistītos faktorus;
- 3.4. prot reāli plānot savu darbību un nenovirzīties no sava mērķa;
- 3.5. zina, kādas ir prasības un kas jādara, iestājoties izvēlētajā izglītības
- 3.6. izprot savas un potenciālā darba ņēmēja tiesības;
- 3.7. prot sazināties un sadarboties ar citiem cilvēkiem dažādās dzīves situācijās;
- 3.8. prot apkopot, uzturēt un izmantot savu personīgo un citu nepieciešamo informāciju, stājoties citā izglītības iestādē vai darbā, kā arī to mutiski un rakstiski prezentēt.

4. Audzēkņu mācību sasniegumu pierādījumi — pašizpētes, karjeras izpētes un karjeras vadības darba materiāli — tiek uzkrāti audzēkņu darba mapēs (portfolio).

IZSTRĀDĀJA:

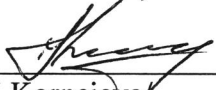
Pedagogs-karjeras konsultants

/R.Zingberga/

SASKAŅOJA:

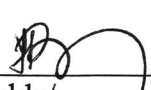
Direktora vietnieks
pieaugušo un karjeras
izglītības
jautājumos/Finanšu
plānošanas un projektu
vadības nodaļas vadītāja

/K.Korņejeva/

SASKAŅOJA:

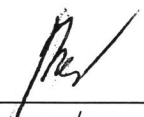
Ventspils Tehnikuma
pedagogs–projekta
koordinators

/I.Reinholde/

SASKAŅOJA:

Direktora vietniece izglītības
un stratēģijas attīstības
jautājumos

/I. Burceva/